

೨೦೨೩. ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಆಗಷ್ಟೇ ಹೊರಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಮಹೇಶ್ ಅವರಿಂದ ಫೋನ್ ಬಂತು, 'ಮೇಡಂ, ಭೀಮಾಬಾಯಿ, ಯಲ್ಲಮ್ಮ ಶಿವನೀಲಮ್ಮ ಇಡೀ ಶಾಲೆಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ನಿಬ್ಬರಗಾದೆ. ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಶೇ. 85 ತೆಗೆದಿದ್ದಳು, ಯಲ್ಲಮ್ಮ ಶೇ. 86 ತೆಗೆದಿದ್ದಾಳೆ ಮತ್ತು ಶಿವನೀಲಮ್ಮ ಶೇ. 89. ಮೂವರೂ ವಲಸೆ ಬಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಅದೇತಹ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದರು ಎಂಬ ಕೊಂಚ ಅರಿವು ನನಗಿತ್ತು. ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ, ಮಹೇಶ್ ಅವರು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಡುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತದ ಟ್ಯೂಷನ್ ಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಟ್ಯೂಷನ್ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯ ಕೆಲಸ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೂ ಮನೆಗೆಲಸ ಕಾದಿರುವುದು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ತನ್ನ ತಗಡಿನ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾತ್ರಿ 11 ಗಂಟೆ!

'ನಾನು ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಕತೆ ಕೇಳಬೇಕು' ಎಂದು ಮಹೇಶ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. 'ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಅವರು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು.

ಪೋಲಿಯೊದಿಂದ ಗಾಲಿಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾದರೂ, ಮಹೇಶ್ ಮುನಿಯಪ್ಪ ಬಡ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದವರು; ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಕನಸು ಕಾಣಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದವರು. 'ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್' ಇವರನ್ನು 'ಚೀಂಜ್ ಮೇಕರ್' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವುದೇನೂ ಅತಿಶಯವಲ್ಲ.

ಆ ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೆಬ್ಬಾಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ವಲಸೆ ಬಂದ ಈ ಪುಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಬದುಕೊಂದು ಸಾಹಸಗಾಥೆ ಎಂದು ಅರಿವಾಗಿತ್ತು.

ಬದುಕಿನ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತ ಭೀಮಾಬಾಯಿ

ಈಕೆ ಭೀಮಾಬಾಯಿ. ತಂದೆ ಎಸ್. ಸಗರಪ್ಪ, ತಾಯಿ ಹನುಮಂತಿ. ಯಾದಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಕಲದೊಡ್ಡಿ ಅವರೂರು. ರಾಯಚೂರಿನ ಆ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವಲಸೆ ಬರುವುದು ಅವರ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಅವರದು ಹೊಲ-ಗದ್ದೆ ಇದ್ದ ರೈತ ಕುಟುಂಬ. ಆದರೆ ಬೇಸಾಯ ಕಠಿಣವಾಯಿತು, ಸಾಲವಾಯಿತು. ಎಮ್ಮೆ-ಎತ್ತು ಎಲ್ಲ ಮಾರುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತು, ಬದುಕು ಬಡತನದ ಅಂಚಿಗೆ ದೂಡಿ ನಿಂತಿತು. ರೈತರಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ, ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಪಕ್ಕದ ಊರು ಚಿಂಚೋಳಿಗೆ ನಡೆದೇ ಹೋಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು.

'ಅಪ್ಪ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿತಾ ಇದ್ದರು, ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಂಡಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿತಿದ್ದರು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಭೀಮಾಬಾಯಿಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪನ ಕಷ್ಟ ನೆನೆದೇ ನೀರುಗೂಡಿತು. ಕಠಿಣ ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸ ಅವರದು.

ಅದಲ್ಲದೆ, ಹೊಲದ ಪಕ್ಕ ಮಣ್ಣು ಕೆತ್ತಲು ಹೋಗುವರು. ತಾಯಿಯೂ ಗದ್ದೆಯ 'ಬೊಡ್ಡು' ಹಾಕುವ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಂತರು.

ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದಾಗಲೂ, ತುಂಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೇ ಕೂಲಿಗೆ ಹೋದ ತಾಯಿ. ಈ ಕೂಲಿ ಸಿಗುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜೀವನೋಪಾಯ ಅರಸುತ್ತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಕೂಸು.

ಒಟ್ಟು ಅವರು ಎಂಟು ಮಕ್ಕಳು. ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತು, ಉಳಿದವರು ಈಗ ಐದು ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, ಒಬ್ಬ ಗಂಡು ಮಗ. ಭೀಮಾಬಾಯಿ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟಿದವಳು, ಆಕೆಗೊಬ್ಬ ಅಕ್ಕ, ಒಬ್ಬ ಅಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮೂರು ಜನ ತಂಗಿಯರು. ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದಳು. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದವರು, ಹೆಬ್ಬಾಳದ ರೈಲು ಹಳೆಯ ಬಗಲಿನ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆ ಹತ್ತಿರವಿತ್ತು. ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಶಾಲೆ ಸೇರಿದಳು. ಭೀಮಾಬಾಯಿಗೆ ತಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕ ತಿಳಿಯದು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ದಿನಾಂಕ 15 ಆಗಸ್ಟ್ 2006.

ಮೊದಲು ಐನೂರು-ಆರುನೂರು ಗುಡಿಸಲುಗಳಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗವದು. 'ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ನಿವಾರಣೆ'ಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ನೋರಾತ್ರಿ ಗುಡಿಸಲು ತೆಗೆಸಿ, ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಚೋಳನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಶೆಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. 'ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು' ಎಂದು ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಹೇಳಿದಳು. 'ಎಲ್ಲವೂ' ಎಂದಾಗ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಶೌಚ, ಮೂಲಭೂತವಾದ ಎಲ್ಲವೂ ಎಂದು. ಮತ್ತೆ ಹಿಡಿಜಾಗಕ್ಕೆ ಹುಡುಕಾಟ. ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಗನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ, ಹಿಡಿಯಷ್ಟು ಜಾಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ 1500 ರೂಪಾಯಿಯ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ರೈಲು ಹಳಿಗಳು ನಡೆದು ಹೋಗುವಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. ಗುಡಿಸಲು ತಾವೇ ತಗಡಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು. ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗವಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗಿ ಯಾರೂ ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ನಾಳೆಯ ಅಭದ್ರತೆ ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ, ಯಾರಾದರೂ ಬಿಲ್ಡರ್ ಗೆ ಆ ಸ್ಕೆಟು ಮಾರಾಟವಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಮತ್ತೆ ಹೊರಡಬೇಕು - ಬದುಕನ್ನು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು. ದಿನದಿನದ ತುತ್ತಿನ ಹೋರಾಟ ಇರುವಾಗ, ತಲೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಕಾಯಂ ನಿಂತ ಸೂರು ಸಿಗಲು ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ?

ಭೀಮಾಬಾಯಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ, ತಗಡೇ ಸೂರು, ತಗಡೇ ಗೋಡೆ. ಸೌದೆಯ ಒಲೆ. ನೀರಿಗೆ ಬೀದಿಯ ಒಂದು ನಲ್ಲಿಯೇ ಗತಿ. ಶೌಚಾಲಯವಿಲ್ಲ, ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲದೆ ಚಿಮಣಿ ದೀಪದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಮಕ್ಕಳು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ದ ಸೋಲಾರ್ ದೀಪ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಚಿಮಣಿ ದೀಪದಲ್ಲಿ ಓದುವ

ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಗುವ ಆಸೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ಭೀಮಾಬಾಯಿ